

POSTANOWIENIE

Dnia 25 marca 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Eugeniusz Wildowicz

w sprawie **A. R.**

skazanej z art. 178a § 1 k.k.,

na posiedzeniu w dniu 25 marca 2026 r.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej z urzędu kwestii dopuszczalności kasacji wniesionej przez obrońcę skazanej

od wyroku Sądu Okręgowego w Katowicach

z dnia 28 października 2025 r., sygn. akt VII Ka 674/25,

utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego Katowice-Wschód w Katowicach

z dnia 24 lipca 2025 r., sygn. akt III K 713/14, sygn. akt IV K 96/25,

p o s t a n o w i ł

- 1. na podstawie art. 531 § 1 w zw. z art. 530 § 2 w zw. z art. 429 § 1 w zw. z art. 523 § 2 k.p.k. pozostawić kasację bez rozpoznania;**
- 2. obciążyć skazaną kosztami postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

A. R. została skazana wyrokiem Sądu Rejonowego Katowice-Wschód w Katowicach z dnia 24 lipca 2025 r., sygn. akt IV K 96/25, na karę 10 miesięcy ograniczenia wolności polegającą na wykonywaniu nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 godzin miesięcznie za to, że „w dniu 14 października 2024 r. w K. na ul. [...], znajdując w stanie nietrzeźwości wynoszącym w pierwszym badaniu o godzinie 21:48 - 0,90 mg/l alkoholu w wydychanym

powietrzu, w drugim badaniu o godzinie 21:50 - 0,84 mg/l alkoholu w wydychanym powietrzu, w trzecim badaniu o godzinie 22:15 - 0,80 mg/l alkoholu w wydychanym powietrzu, w czwartym badaniu o godzinie 22:39 - 0,71 mg/l alkoholu w wydychanym powietrzu prowadziła w ruchu lądowym pojazd mechaniczny w postaci samochodu osobowego marki C., o nr rej. [...]”, tj. za czyn z art. 178a § 1 k.k.

Tym samym wyrokiem Sąd Rejonowy:

- na mocy art. 42 § 2 k.k. nałożył na oskarżoną zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym na 4 lata (pkt II wyroku);
- na mocy art. 43a § 2 k.k. orzekł od oskarżonej świadczenie pieniężne w kwocie 5000 zł na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej (pkt III wyroku);
- na podstawie art. 178a § 5 k.k. w zw. z art. 44b § 2 k.k. orzekł przepadek na rzecz Skarbu Państwa równowartości prowadzonego pojazdu mechanicznego w wysokości 125.954 zł (pkt IV wyroku);
- na podstawie art. 63 § 4 k.k., w pkt V wyroku, na poczet orzeczonego środka karnego zakazu prowadzenia pojazdów zaliczył oskarżonej okres zatrzymania prawa jazdy od dnia 14 października 2024 r. do dnia 24 lipca 2025 r.

Sąd Okręgowy w Katowicach, po rozpoznaniu apelacji wniesionej przez obrońcę, wyrokiem z dnia 28 października 2025 r., sygn. akt VII Ka 674/25, utrzymał zaskarżony wyrok w mocy.

Obrońca skazanej wniósł kasację od wyroku Sądu odwoławczego, zaskarżając go w zakresie, w jakim utrzymał w mocy pkt 4 wyroku Sądu I Instancji, którym orzeczono przepadek na rzecz Skarbu Państwa równowartości pojazdu mechanicznego, zarzucając „rażące naruszenie prawa materialnego, tj. art. 44b § 1 k.k., poprzez jego niewłaściwe zastosowanie, polegające na orzeczeniu wobec skazanej środka karnego w postaci zapłaty równowartości pojazdu mechanicznego, pomimo że z ustaleń faktycznych poczynionych przez sąd *meriti* nie wynika jednoznacznie, iż w chwili prowadzenia pojazdu mechanicznego stężenie alkoholu w organizmie skazanej przekraczało ustawową granicę stanu nietrzeźwości, a w szczególności brak jest ustaleń pozwalających na przyjęcie, że podczas wjazdu na stację paliw i następnie dokonania tzw. „dopicia” alkoholu stężenie to osiągało

poziom obligujący sąd do obligatoryjnego zastosowania sankcji przewidzianej w art. 44b k.k.”

Podnosząc powyższe, obrońca wniósł o „zmianę wyroku sądu II instancji i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania w zakresie pkt 4 orzeczenia sądu I instancji – utrzymanego w mocy.”

W pisemnej odpowiedzi na kasację obrońcy prokurator wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja jest niedopuszczalna z mocy ustawy i nie podlega rozpoznaniu.

Przepis art. 523 § 2 k.p.k. stanowi, że „kasację na korzyść można wnieść jedynie w razie skazania oskarżonego za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe na karę pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania”. Stoi to na przeszkodzie wniesieniu przez stronę kasacji na korzyść skazanego, jeżeli nie został on skazany za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe na karę bezwzględnego pozbawienia wolności. Ograniczenie to nie dotyczy jedynie kasacji wnoszonych w trybie art. 521 § 1 i 2 k.p.k. przez tzw. podmioty specjalne (Prokurator Generalny, Rzecznik Praw Obywatelskich, Rzecznik Praw Dziecka), a także tych wskazujących na wystąpienie w sprawie bezwzględnej przyczyny odwoławczej (por. art. 523 § 4 k.p.k.). Oznacza to, że w przypadku orzeczenia innego niż skazujące na karę bezwzględnego pozbawienia wolności niedopuszczalne jest podnoszenie przez obrońcę lub prokuratora w kasacji na korzyść jakichkolwiek innych niż określone w art. 439 § 1 k.p.k. naruszeń prawa i to nawet, jeśli były one rażące i miały istotny wpływ na treść orzeczenia, pod rygorem uznania kasacji za niedopuszczalną. W konsekwencji kasacja na korzyść nie przysługuje stronie w wypadku skazania na karę grzywny, karę ograniczenia wolności albo karę pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania, albo w razie odstąpienia od wymierzenia kary, jak również w razie umorzenia lub warunkowego umorzenia postępowania, chyba że zachodzi bezwzględna przyczyna odwoławcza.

Opisana wyżej przeszkoda do wniesienia kasacji na korzyść skazanej wystąpiła w niniejszej sprawie, ponieważ Sąd Okręgowy w Katowicach utrzymał w mocy wyrok skazujący A. R. na karę ograniczenia wolności. W tej sytuacji, skoro

obrońca uznał, że istnieją podstawy do wniesienia w przedmiotowej sprawie kasacji, powinien był oprzeć ją wyłącznie na zarzutach stanowiących tzw. bezwzględne przyczyny odwoławcze. Tymczasem w sporządzonej i wniesionej kasacji zarzucił wyrokowi Sądu odwoławczego naruszenie przepisu prawa materialnego niemające takiego statusu. Uchybił tym samym treści art. 523 § 2 i 4 pkt 1 k.p.k., ustanawiających warunki wniesienia kasacji na korzyść skazanego.

Przepis art. 531 § 1 k.p.k. nakazuje pozostawić bez rozpoznania przyjętą kasację, jeżeli jej przyjęcie nastąpiło na skutek niezasadnego przywrócenia terminu lub gdy nie odpowiada ona przepisom wymienionym w art. 530 § 2 k.p.k. Przepisami tymi są art. 120 § 2, art. 429 § 1 i art. 523 § 1 k.p.k. W art. 429 § 1 k.p.k. jest mowa o sytuacji, gdy środek odwoławczy (w tym przypadku kasacja) został wniesiony po terminie lub przez osobą nieuprawnioną albo jest niedopuszczalny z mocy ustawy. Z tą ostatnią okolicznością mamy do czynienia w niniejszym postępowaniu, ponieważ Kodeks postępowania karnego w art. 523 § 2 k.p.k. (przy uwzględnieniu wyjątków zawartych w § 4) zabrania wnoszenia kasacji od wyroku, którym nie została orzeczona kara bezwzględnego pozbawienia wolności.

Mając na względzie treść przytoczonych przepisów Kodeksu postępowania karnego, należało pozostawić kasację obrońcy bez rozpoznania, na podstawie art. 637a k.p.k. w zw. z art. 637 k.p.k. w zw. z art. 636 § 1 k.p.k. obciążając skazaną kosztami postępowania kasacyjnego.

Z tych powodów Sąd Najwyższy orzekł, jak w postanowieniu.

[J.J.]

[r.g.]